

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

Навчально-науковий інститут філології та історії
Кафедра історії, правознавства та методики навчання

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Код дисципліни	
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	
Освітньо-наукова програма	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, семінарські, лабораторні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладачів

Викладач	Гриценко Андрій Петрович , доктор педагогічних наук, старший викладач кафедри історії, правознавства та методики навчання
Контактний телефон	+380950710747
Е-mail:	metodistandre@gmail.com
Профайл викладача	https://gnpuaspirantura.wixsite.com/naukovikadry/гриценко https://scholar.google.com.ua/citations?user=IU-0QKoAAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0002-9107-1394 https://publons.com/researcher/2910210/
Консультації	Консультації в день проведення лекцій / практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі консультації через електронну пошту та в Google classroom

м. Глухів, 2024 рік

Опис дисципліни

В умовах розвитку вищої освіти та її реформування запровадження принципів та переваг новітніх педагогічних технологій стає необхідним. При чому, саме мультимедійні технології сприяють підвищенні ефективності освітнього процесу та формуванню у майбутніх учителів професійної компетентності, що розкриває програма навчальної дисципліни **«Мультимедійні технології в сучасній освіті»**, яка є складовою університетського курсу підготовки. Програма складена відповідно до вимог законодавства України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, з урахуванням нової структури та програми вивчення навчальних предметів в закладах загальної середньої освіти на засадах Концепції НУШ.

Предметом її вивчення є теоретичні та методичні основи застосування мультимедійних технологій у процесі викладання навчальних предметів у закладах вищої та загальної середньої освіти, способи і методи використання учителем традиційних та нових освітніх технологій в процесі навчання здобувачів освіти.

Вивчення теоретичного курсу та виконання практичних занять (написання проєктів, конспектів занять з використанням мультимедійних навчальних засобів, творчих завдань, нотаток, виступи на семінарських заняттях в ролі учителя із фрагментами уроку) допоможе здобувачам вищої освіти краще підготуватися до проходження педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти з використанням цифрових технологій. Адже, використання мультимедійних технологій допомагають організувати ефективне повторення навчального матеріалу через самостійний пошук і структурування «готової» навчальної інформації, використання різних джерел інформації та самостійне представлення навчальних даних у наперед заданій формі.

Мета курсу «Мультимедійні технології в сучасній освіті» в умовах інформатизації освіти обумовлена метою навчання навчальних предметів та методики їх викладання у закладах загальної середньої освіти, яка передбачає підготовку майбутніх учителів до використання технологій мультимедіа у своїй професійній діяльності, зокрема на предметах галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, а також формування у майбутніх учителів навичок ефективного уведення мультимедійних навчальних засобів до освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, розвиток мотивації здобувачів вищої освіти до професійного самовдосконалення в аспекті основних завдань курсу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Мультимедійні технології в сучасній освіті» є:

- надання здобувачам вищої освіти необхідної науково-методичної інформації для систематизації та поглиблення знання методики, поглиблення загальнотеоретичних і методичних знань із використання технологій мультимедіа у процесі викладання навчальних предметів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка;
- озброєння майбутніх учителів знаннями про принципи побудови уроків з мультимедійною підтримкою;
- формування вмінь використовувати мультимедійне програмне забезпечення для підготовки та проведення уроків, виховних заходів у закладах загальної середньої освіти;
- розвиток навичок відбору та створення власного мультимедійного супроводу для ефективної організації освітнього процесу;
- навчання пошуку та відбору інформаційних даних в глобальній мережі Інтернет; удосконалення вміння активно працювати в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

Вихідні та основні навчальні компетентності.

У результаті вивчення курсу майбутні учителі набувають наступні загальнонаукові (філософські) та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї та знання, розв'язувати комплексні завдання у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності у ЗВО, оволодівати методологією наукової та педагогічної діяльності, а також здійснювати власне наукове дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Сформованість системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу інформації.

ЗК 2. Здатність до професійно-педагогічної комунікації, налагодження й підтримки контактів з учасниками освітнього дискурсу незалежно від їхніх національних, гендерних, вікових ознак, до вільного обговорення професійних та комунікативних проблем.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу (лідерство) та підприємливість, ефективно діяти в команді.

Спеціальні фахові предметні компетентності:

ФК 1. Здатність вільно послуговуватися нормами наукової мови у професійній діяльності дослідника-науковця та викладача ЗВО, поцінювати й пропагувати високу культуру професійної комунікації, усвідомлювати їх цінність.

ФК 2. Здатність до організації якісного освітнього процесу та ефективної співпраці його учасників.

ФК 3. Здатність удосконалювати чинні та розробляти й реалізовувати нові навчальні програми; здійснювати керівництво науково-дослідницькою діяльністю здобувачів освіти.

ФК 4. Здатність до професійного розвитку та самоорганізації, проектування власної кар'єри та готовності до постійного підвищення професійної кваліфікації.

Здатність до розуміння проблем професійної освіти та особливостей викладацької діяльності:

РН 1. Інтегрувати знання з основних галузей знань до власної професійної освітньої діяльності у відповідності до сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва в умовах різноманіття та мультикультурності.

РН 2. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти з урахуванням сучасного стану наукових знань, організовувати групову та індивідуальну роботу здобувачів освіти, застосовувати навички з організації і проведення різних ділових ігор, дискусій, тренінгів, творчих семінарів.

РН 3. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови кар'єри, командної взаємодії.

Попередні компетентності, необхідні для вивчення освітнього компонента:

Сформовані професійні компетентності майбутнього педагога у рамках вивчених психолого-педагогічних дисциплін та базових курсів з методики викладання навчальних дисциплін;

готовність до постійного підвищення освітнього рівня, потреба в актуалізації і реалізації особистісного потенціалу, здатність самостійно здобувати нові знання й уміння, здатність до саморозвитку;

володіння сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, використання друкованих та електронних джерел інформації;

здатність брати на себе відповідальність, проявити лідерські якості, працювати в команді, спільно виробляти рішення і брати участь у їх реалізації, уміння поєднувати особисті інтереси з потребами більшості.

Місце даної дисципліни в програмі навчання: після вивчення курсів з методики викладання, педагогіки та психології.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання: вивчення курсу передбачає використання сучасних прикладних програм та застосунків: Windows 7-11, Google chrome, MS Office 2010-2018; OpenOffice.org (11); Google classroom, Google meet, Zoom; доступ до інституційного депозитарію бібліотеки університету; доступ до електронних ресурсів світу.

Мова навчання: українська

Ключові слова: мультимедіа, мультимедійні технології, ІТ-технології, освітній процес, методичне забезпечення курсу, практичне заняття, практика, модуль, навчальний кредит, здобувачі вищої освіти, навчальні дисципліни.

Організація навчання:

Структура курсу «Мультимедійні технології в сучасній освіті»

Назва теми	Кількість годин, відведених на:			
	Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів (СРС)	Індивідуальна робота (ІРС)
	лекції	лабораторні / практичні		
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСОБИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ				
Тема 1. Вступ. Ознаки мультимедіа. Можливості мультимедійних технологій в представленні інформації для організації освітнього процесу	2		4	12
Тема 2. Мультимедіа з навчальних предметів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка: визначення та класифікація	2	2	4	
Тема 3. Огляд сучасних мультимедійних навчальних засобів	2	2	4	
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ НА УРОКАХ У ЗЗСО				
Тема 4. Особливості структури уроків у закладах загальної середньої освіти		2	4	33
Тема 5. Методика використання електронних підручників, посібників та електронних навчально-методичних комплексів (ЕНМК)	2	2	4	
Тема 6. Застосування мультимедійних презентацій та електронних атласів у закладах загальної середньої освіти	2	4	8	
Тема 7. Методика опрацювання відомостей та ілюстрацій в інформаційно-довідкових мультимедійних виданнях (електронні енциклопедії, галереї, інтернет-ресурси).	2	4	8	
Тема 8-9. Використання тестових мультимедійних програм для контролю знань та умінь з навчальних предметів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.	4	4	9	
Разом за семестр	16	20	45	45

3. Критерії оцінювання та засоби діагностики.

3.1. Рейтинг здобувача з курсу складається з балів, що він отримує за:

- виконання завдань до семінарських занять;
- виконання ІНДЗ (у формі реферативного дослідження із теми, дотичної до предмету пошуку дисертації);
- опрацювання лекційного курсу;
- додаткових балів за участь у наукових заходах, написанні повідомлень, есе тощо.

Поточний контроль рівня знань аспірантів передбачає перевірку рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи. Поточний контроль здійснюється за напрямками:

- контроль за систематичністю й активністю роботи на практичних заняттях;
- контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;
- контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді додаткових завдань (за необхідності).

Підсумковий контроль знань аспірантів здійснюється в кінці семестру у формі іспиту.

Підсумковий рейтинг обчислюється за формулою:

$$R_{\text{інд}} = R_{\text{сем}} + R_{\text{індз}} + R_{\text{лек.}} = 50 + 30 + 20 = 100 \text{ балів, де}$$

$R_{\text{пр}}$ – рейтингові бали за виконання завдань до семінарських занять.

$R_{\text{індз (реферат)}}$ – рейтингові бали за виконання ІНДЗ.

$R_{\text{лекц.}}$ – рейтингові бали за опрацювання лекційного курсу.

3.2. Критерії нарахування балів.

Семінарське заняття оцінюється 5 балами:

«відмінно» – повна творча відповідь (більше 90% необхідної інформації), завдання семінарського заняття виконані творчо, без зауважень – 5 балів;

«добре» – повна відповідь (не менше 75% необхідної інформації), або повна відповідь з незначними помилками, які здобувач виправив після зауваження викладача. Завдання семінарського заняття виконані з незначними зауваженнями – 4 бали;

«задовільно» – повна або недостатньо повна відповідь на теоретичні запитання. Практичне завдання виконані із значними зауваженнями – 3-2 бали;

«достатньо» – участь в обговоренні теоретичних питань практичної роботи.

Завдання до семінарського заняття виконані частково (50%) – 1 бал.

За виконання практичних робіт здобувач може отримати максимум 50 балів.

ІНДЗ (дослідження у формі проєкту) оцінюються 30 балами:

Критерії оцінювання:

- актуальність обраної теми та її кореляція із темою дисертації – 5 балів
- розгорнутий план реферату – 2 бали;
- обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів досягнення мети дослідження – 3 бали;
- самостійний та критичний аналіз змісту першоджерел. Логічність викладу матеріалу - 15 балів;
- доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, шляхи розв'язку проблеми (при презентації результатів дослідження) – 5 балів;
- дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів реферату – 5 балів.

Загальна оцінка:

«відмінно» – завдання реферативного дослідження виконано без зауважень – 25-35 балів;

«добре» – завдання реферативного дослідження виконано з незначними зауваженнями, які здобувач виправив самостійно – 20-25 балів;

«задовільно» – завдання реферативного дослідження виконано з певними недоліками, частину з яких здобувач виправив самостійно – 15-20 балів;

«достатньо» – завдання реферативного дослідження виконано частково, самостійно виправити помилки здобувач не може – до-15 балів.

Опрацювання питань лекційного курсу оцінюється 20 балами:

«відмінно» – повне опрацювання питань лекційного курсу (не менше 90% потрібної інформації) – 20-15 балів;

«добре» – достатньо повне опрацювання питань лекційного курсу (не менше 75% необхідної інформації) або повне з незначними неточностями – 15-10 балів;

«задовільно» – неповне опрацювання питань лекційного курсу (більше 60% необхідної інформації) – 10-5 балів;

«незадовільно» – опрацювання питань лекційного курсу менше 60% необхідної інформації з грубими помилками 0–5 балів.

Здобувачі, рейтинг яких по закінченню вивчення курсу складає більше 60 балів, мають право залишити за собою набраний упродовж навчання рейтинг та отримати підсумкову оцінку.

Здобувачі, які по закінченню вивчення курсу набрали менше 60 балів, але мають бали за реферат або бажають покращити свій рейтинг, виконують контрольну роботу (тестові завдання), що оцінюється 25 балами. У такому випадку підсумковий рейтинг обчислюється за формулою:

$$R_{\text{під}} = R_{\text{сем}} + R_{\text{реф}} + R_{\text{лк}} + R_{\text{кр}}, \text{ де}$$

$R_{\text{сем}}$ – рейтингові бали за виконання завдань до семінарських занять.

$R_{\text{реф}}$ – рейтингові бали за виконання ІНДЗ.

$R_{\text{лк}}$ – рейтингові бали за опрацювання лекційного курсу).

$R_{\text{екз}}$ – рейтингові бали за контрольну роботу (підсумковий тест).

Загальна сума балів у такому випадку не може перевищувати **80** балів.

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-з важений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			
B	4,01-4,50	82-89	4		<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			

	4,08	83			
	4,01	82			
C	3,50-4,00	74-81	4		<i>Добре – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками</i>
	4,00	81			
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
	3,50	74			
D	2,83-3,43	64-73	3		<i>Задовільно – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками</i>
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			
	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
E	2,51-2,75	60-63	3		<i>Задовільно – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього</i>
	2,75	63			
	2,67	62			
	2,59	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зарахован о	<i>Незадовільно – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять із дисципліни</i>
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни</i>

Рекомендована література з курсу:

1. Биков В.Ю., Лапінський В.В. Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2012. № 2. С. 3-6.
2. Булах І. Є., Мруга Р. Створюємо якісний тест: навч. посібник. К.: Майстер-клас, 2006. 160 с.
3. Волинський В.П. Дидактичні призначення і характеристики комп'ютерних електронних навчальних посібників і підручників. URL: <https://ukrlit.net/article1/1947.html>.
4. Волинський В.П., Красовський О. С., Чорноус О. В., Якушина Т. В. Дидактичні основи аудіовізуальних електронних засобів для середньої загальноосвітньої школи : монографія. К. : Педагогічна думка, 2013. 304 с.
5. Волинський В.П., Красовський О. С., Чорноус О. В., Якушина Т. В. Конструювання і змістовне наповнення електронних підручників : проблеми, завдання, шляхи вирішення. *Комп'ютер у школі і сім'ї*. 2011. № 2. С. 44-49.
6. Гриценко А. Теоретичні основи використання мультимедіа технологій у процесі викладання історії. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки: зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової*. 2019. № 2 (65). С. 69-73.

7. Гриценко А. Психолого-педагогічні аспекти використання мультимедійних технологій у процесі навчання історії студентів закладів вищої педагогічної освіти. *Наукові записки БДПУ*. Серія: Педагогічні науки. Вип.1. Бердянськ : БДПУ, 2020. 495 с. С. 241-247. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2020-1-1-241-247>
8. Гриценко А. Упровадження спецкурсу «Мультимедійні технології в історичній освіті» в системі підготовки майбутніх учителів історії. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін.* Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2020. Випуск 45. С. 98-104.
9. Гриценко А. Досвід створення мультимедійного підручника з історії. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря].* Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Том 2. С. 147-151. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/27_2020/part_2/27-2_2020.pdf
10. Жалдак М. І., Шут М. І., Жук Ю. О., Дементівська Н. П., Пінчук О. П., Соколюк О. М., Соколов П. К. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник. К.: Пед. думка, 2012. 112 с.
11. Живюк І. А. Використання соціального сервісу Вікі у сучасній освіті. *Теорія та методика управління освітою*. 2010. № 4. URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ttmuo/2010_4/10zhivme.pdf
12. Імбер В. І. Педагогічні умови застосування мультимедійних засобів навчання у підготовці майбутнього вчителя початкових класів : дис... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2008. 175 с.
13. Інформаційне забезпечення навчального процесу: інноваційні засоби і технології: Колективна монографія. К.: Атіка, 2005. 252 с.
14. Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості: ДСТУ 7157:2010. [Чинний від 11.03.2010]. К.: Держспоживстандарт України, 2010. 18 с. (Національні стандарти України).
15. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять: ДСТУ 3017-2015. Видання офіційне. [Чинний від 01.07.2016]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 37 с. (Національні стандарти України).
16. Красовський О. Основні вимоги структурування змісту електронних підручників для старшої загальноосвітньої 12-річної школи. *Проблеми сучасного підручника : зб. наук. Праць*. Луцьк : РРВ «Вежа», 2007. Вип. 7. С. 30-32.
17. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка : підручник. К. "Знання-Прес, 2003. 418 с.
18. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навчальний посібник Київ : Гранма, 2001. 608 с.
19. Пелешишин А.М. Пероганич Ю.Й. Формування суспільного авторитету ВНЗ через онлайн-енциклопедію Вікіпедія. *Комп'ютерні науки та інформаційні технології: матеріали IV Міжнародної науково-технологічної конференції «CSIT-2009»*. Львів: Вежа і Ко, 2009. С. 180-187.
20. Положення про електронні освітні ресурси / [від 01.10.2012 р.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>.
21. Сергієнко В. П., Гриценко А. П. Особливості класифікації мультимедійних засобів навчання у процесі вивчення історії. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. Сер. : Педагогічні науки. 2020. Вип. 1 (42). С. 183-191. URL: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2020-1-42-183-191>
22. Сисоєва О. А., Лещенко С. Д. Розробка та створення електронного навчально-методичного комплексу. URL: http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/Naukova_robota/data/Konferenciya/2009/Susoeva_Lescenko.html
23. Терно С. Тестові завдання з історії: формотворення та доцільність // *Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання* 2011. № 10. С. 23-27.

24. Триус Ю.В., Герасименко І.В., Франчук В.М. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE : методичний посібник / за ред. Ю.В.Триуса. Черкаси, 2012. 220 с.
25. Черниш Н.І. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань. Львів: Фенікс, 1998. 92 с.
26. Шишкіна М. Класифікація програмних засобів навчального призначення. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2009. Вип. 82 (ч. 2). С. 286-292. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/352/1/Classif-Kir.pdf>.